

**Główny Inspektorat
Ochrony Środowiska**

GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA
Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
Departamentu Monitoringu Środowiska
ul. Langiewicza 26, 35-101 Rzeszów

**STAN ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU NIŻAŃSKIEGO
W ROKU 2024 W ŚWIELE BADAŃ REALIZOWANYCH
W RAMACH PAŃSTWOWEGO MONITORINGU ŚRODOWISKA**

Rzeszów, listopad 2025 r.

**Opracowany w Regionalnym Wydziale Monitoringu Środowiska w Rzeszowie
Departamentu Monitoringu Środowiska
Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska
przez zespół w składzie:**

Jolanta Bieniek
Edyta Pałkowska
Anna Radomska
Katarzyna Styś

Renata Jaroń-Warszyńska
Naczelnik Wydziału
Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
/ – podpisany elektronicznie/

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	3
1. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	3
2. OCENA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH	9
3. OCENA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	16
4. OCENA POZIOMÓW PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH	18
BIBLIOGRAFIA	19

WPROWADZENIE

Podstawą do sporządzenia opracowania jest pismo Starosty Niżańskiego: BR.0022.34.2025 z 3 października 2025 r. dotyczące przekazania informacji o stanie środowiska na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024.

Przedmiotem opracowania jest syntetyczna informacja o stanie środowiska na obszarze powiatu sporządzona w oparciu o dane uzyskane w ramach realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (PMS) na terenie województwa podkarpackiego. Na obszarze powiatu niżańskiego badania wykonane zostały przez Centralne Laboratorium Badawcze Oddział w Rzeszowie w zakresie trzech podsystemów: monitoringu jakości powietrza, monitoringu jakości wód powierzchniowych oraz monitoringu poziomów pól elektromagnetycznych. W opracowaniu dokonano również analizy wyników pomiaru hałasu drogowego i przemysłowego zagregowanych w bazie e-hałas-P przekazanych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Marszałka Województwa Podkarpackiego, Starostę Niżańskiego i Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Powiat niżański znajduje się w obrębie 4 jednolitych części wód podziemnych (według podziału na 174 jednostki): JCWPd Nr 119 (PLGW2000119), JCWPd Nr 120 (PLGW2000120), JCWPd Nr 136 (PLGW2000136) oraz JCWPd Nr 135 (PLGW2000135). Aktualna ocena stanu jednolitych części wód podziemnych została wykonana na podstawie badań przeprowadzonych w ramach monitoringu diagnostycznego w 2022 roku. Ocena wykazała dobry stan wód w: PLGW2000119, PLGW 2000120, PLGW2000136 i słaby stan wód w PLGW2000135. W związku z niekorzystną oceną stanu wód PLGW2000135, w latach 2023 i 2024 prowadzony był w tej JCWPd monitoring operacyjny stanu chemicznego. Badania w JCWPd 135 wykonano w 8 punktach pomiarowych (wszystkie zlokalizowane poza terenem powiatu, w miejscowościach: Kolbuszowa, Turza, Przyszów, Jeziórko, Grębów, Rozalin, Stany, Ruda). Szczegółowe Informacje o stanie jednolitych części wód podziemnych oraz wyniki badań jakości wód podziemnych wraz z klasyfikacją w punktach pomiarowych są dostępne na portalu Monitoring jakości wód podziemnych pod adresem: <https://mjwp.gios.gov.pl/>.

Monitoring chemizmu gleb ornych Polski realizowany jest od roku 1995 w 5-letnich odstępach czasowych. Próbkę glebową pobierane są z 216 stałych punktów pomiarowo-kontrolnych, zlokalizowanych na gruntach ornych charakterystycznych dla pokrywy glebowej kraju. Kolejna, szósta tura monitoringu przypadła na lata 2020-2022. Kolejny siódmy cykl pomiarowy rozpoczął się w roku 2025. W związku z tym w roku 2024 nie były wykonywane żadne prace w ramach tego monitoringu. Na terenie powiatu w ramach sieci znajduje się jeden punkt nr 385 zlokalizowany na terenie m. Nisko. Szczegółowe wyniki badań dostępne są pod adresem: https://www.gios.gov.pl/chemizm_gleb/index.php?mod=pomiary&p=385.

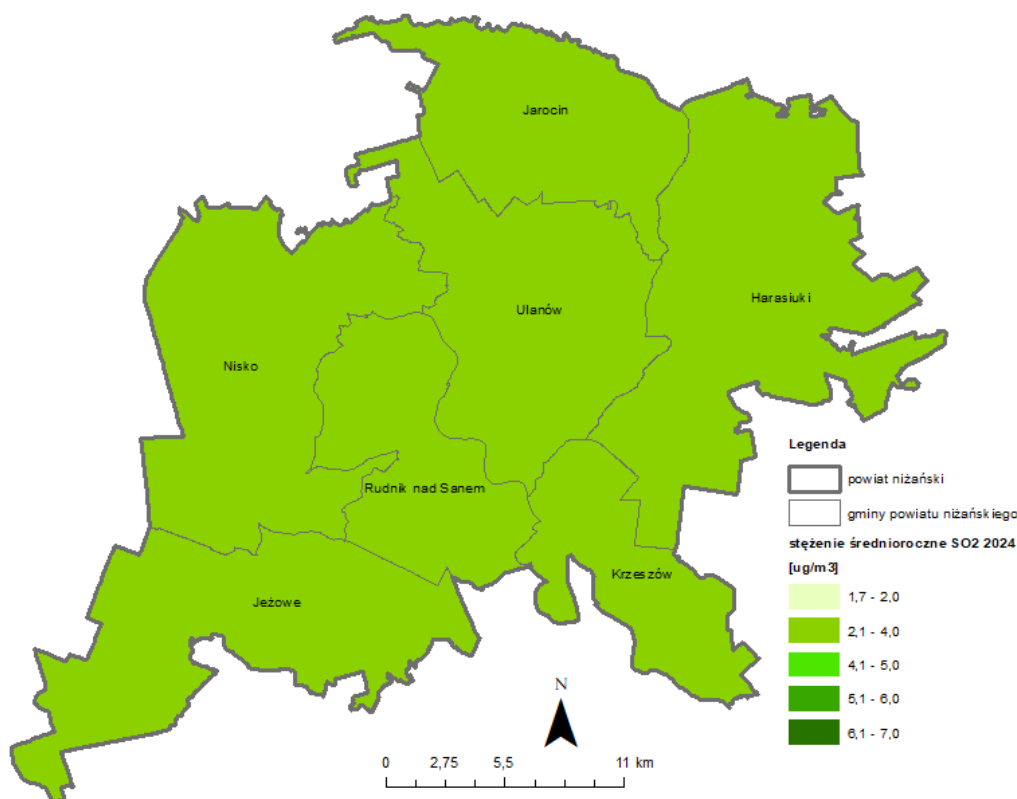
Upowszechnianie wyników badań monitoringowych wykonywanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska odbywa się poprzez zamieszczanie ich w opracowaniach dostępnych na stronie GIOŚ w zakładce „Monitoring i ocena stanu środowiska”.

1. OCENA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Powiat niżański znajduje się w obrębie strefy podkarpackiej. W roku 2024 na terenie powiatu pomiary jakości powietrza prowadzone były na stacji pomiarowej zlokalizowanej w mieście Nisko przy ul. Szklarniowej. Na stacji prowadzone były automatyczne pomiary zanieczyszczeń gazowych (tlenków azotu, tlenku węgla i ozonu) oraz zanieczyszczeń pyłowych (pył zawieszony PM₁₀ i pył zawieszony PM_{2,5}) oraz manualne pomiary pyłu zawieszonego PM₁₀, w którym oznaczany był benzo(a)piren. Do oceny zanieczyszczenia powietrza na terenie powiatu wykorzystano również rozkłady stężeń zanieczyszczeń wykonane w ramach rocznej oceny jakości powietrza[1]. Normatywne stężenia w postaci poziomów dopuszczalnych, docelowych i celu długoterminowego określone zostały w rozporządzeniu[2].

Dwutlenek siarki

Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2024 wykazały, że na terenie powiatu nie wystąpiły przekroczenia norm określonych dla dwutlenku siarki. Stężenie średnioroczne SO_2 wyniosło $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku siarki na obszarze powiatu nizańskiego w roku 2024 [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

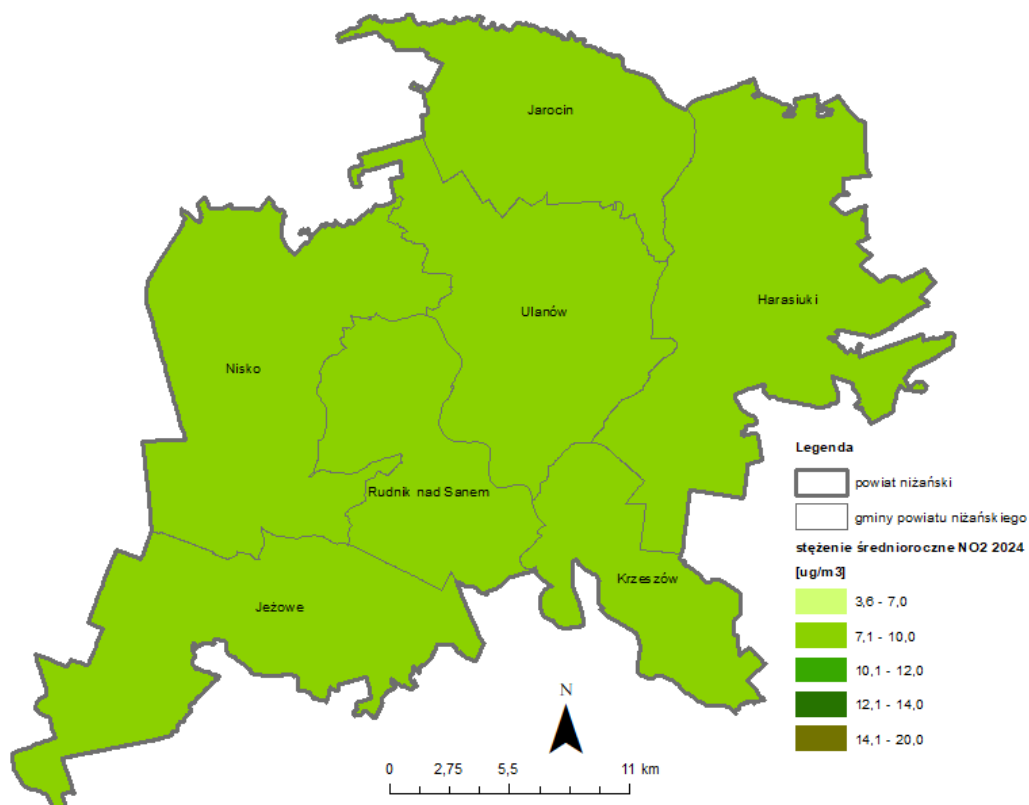
Dwutlenek azotu

Na stacji automatycznej w Nisku w roku 2024 nie odnotowano przekroczeń normy średniorocznej i normy 1-godzinnej określonej dla dwutlenku azotu. Zmierzone na stacji pomiarowej maksymalne stężenie godzinowe wyniosło $58 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (29% normy), zaś stężenie średnioroczne dwutlenku azotu w Nisku wyniosło $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (23% normy).

Rozkłady stężeń średniorocznych i 1-godzinnych dwutlenku azotu wykonane w ramach rocznej oceny jakości powietrza potwierdziły dotrzymanie norm NO_2 na obszarze powiatu nizańskiego. Stężenia średnioroczne dwutlenku azotu zawierały się w przedziale od $8 \mu\text{g}/\text{m}^3$ do $9 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (20-23% normy).

Tlenek węgla

Stężenia jednogodzinne tlenku węgla na stacji pomiarowej zawierały się w przedziale $0,003\text{--}2 \text{ mg}/\text{m}^3$. Obliczone maksymalne 8-godzinne kroczące stężenia tlenku węgla nie przekraczały dopuszczalnej normy w żadnej dobie pomiarowej. Maksymalna wartość ze średnich 8-godzinnych kroczących, obliczona na podstawie pomiarów 1-godzinnych zanotowanych na stanowisku pomiarowym wyniosła $1 \text{ mg}/\text{m}^3$ (10% normy).

Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku azotu na obszarze powiatu nizańskiego w roku 2024 [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

Pył zawieszony PM10

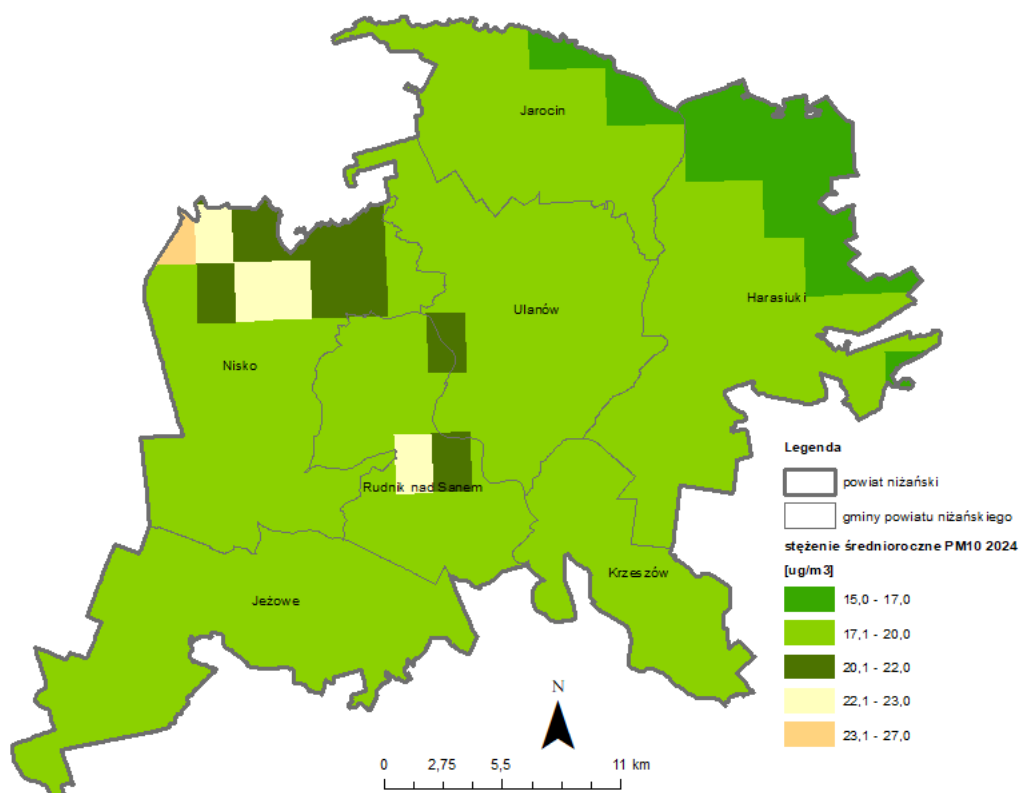
Badania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 w roku 2024 nie wykazały przekroczenia zarówno normy średniorocznej, jak i normy dobowej. Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 wyniosło $23 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (58% normy). W roku 2024 na stacji odnotowano 16 dni ze stężeniem dobowym pyłu zawieszonego PM10 powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ przy dopuszczalnej liczbie dni nie większej niż 35 w ciągu roku. Maksymalne stężenie dobowe pyłu zawieszonego PM10 zanotowane na stacji pomiarowej w Nisku wyniosło $110 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (220% normy dobowej).

Rozkłady stężeń średniorocznych i dobowych pyłu zawieszonego PM10 wykonane w ramach rocznej oceny jakości powietrza potwierdziły dotrzymanie norm pyłu zawieszonego PM10 na obszarze powiatu nizańskiego. Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM10 wyniosło $17-26 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (43-65% normy). W zakresie stężeń dobowych pyłu PM10 określono wartość 36 max. wskazującego wystąpienie ponad 35 dni w ciągu roku ze stężeniem dobowym pyłu zawieszonego PM10 wyższym od $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Na terenie powiatu wartość 36 maksimum ze stężeń dobowych pyłu zawieszonego PM10 nie przekroczyła $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, co wskazuje, że dobowy poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM10 został dotrzymany na terenie całego powiatu.

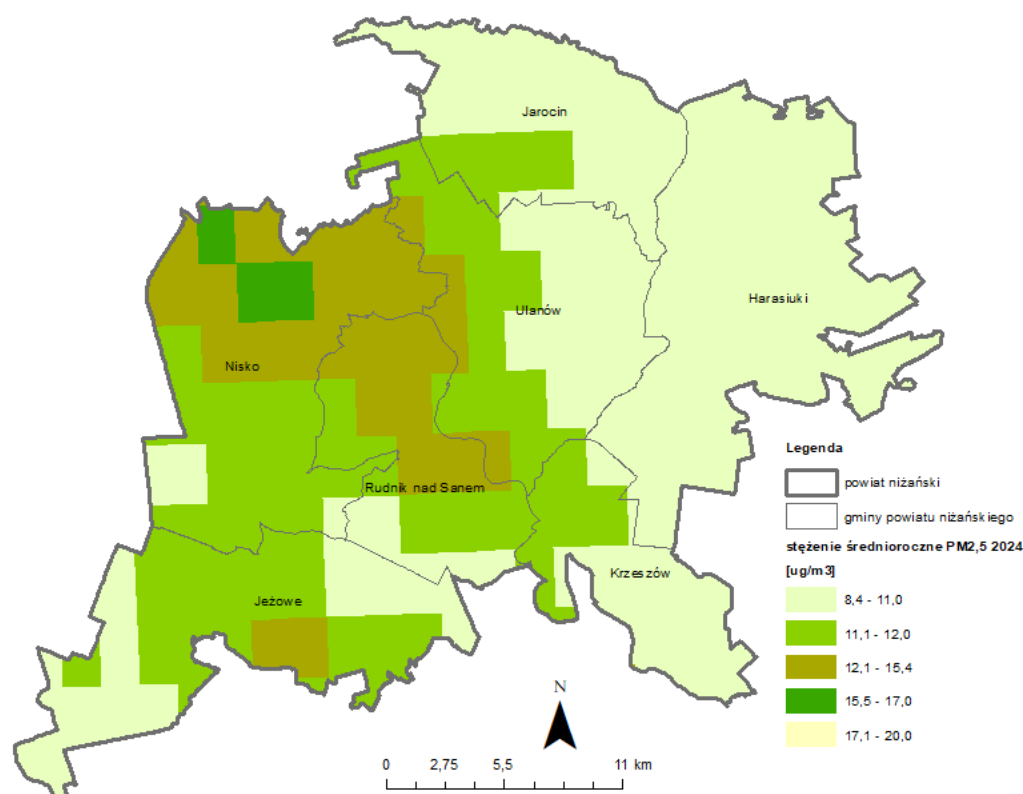
Pył zawieszony PM2,5

Badania zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM2,5 wykazały w roku 2024 dotrzymanie normy średniorocznej. Stężenie średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 na stanowisku pomiarowym w Nisku wyniosło $17 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (85% normy). Maksymalne stężenie dobowe pyłu zawieszonego PM2,5 wyniosło $96 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W rocznej serii pomiarowej odnotowano 84 dni ze stężeniem dobowym pyłu PM2,5 wyższym od $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (o 15 dni więcej niż w roku 2023).

Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 wykonany w ramach rocznej oceny jakości powietrza potwierdził dotrzymanie normy rocznej na obszarze powiatu nizańskiego. Stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5 zawierały się w przedziale $10-17 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (50-85% normy).

Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM10 na terenie powiatu nizańskiego w roku 2024 [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

Rozkład stężeń średniorocznych pyłu zawieszonego PM2,5 na terenie powiatu nizańskiego w roku 2024 [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

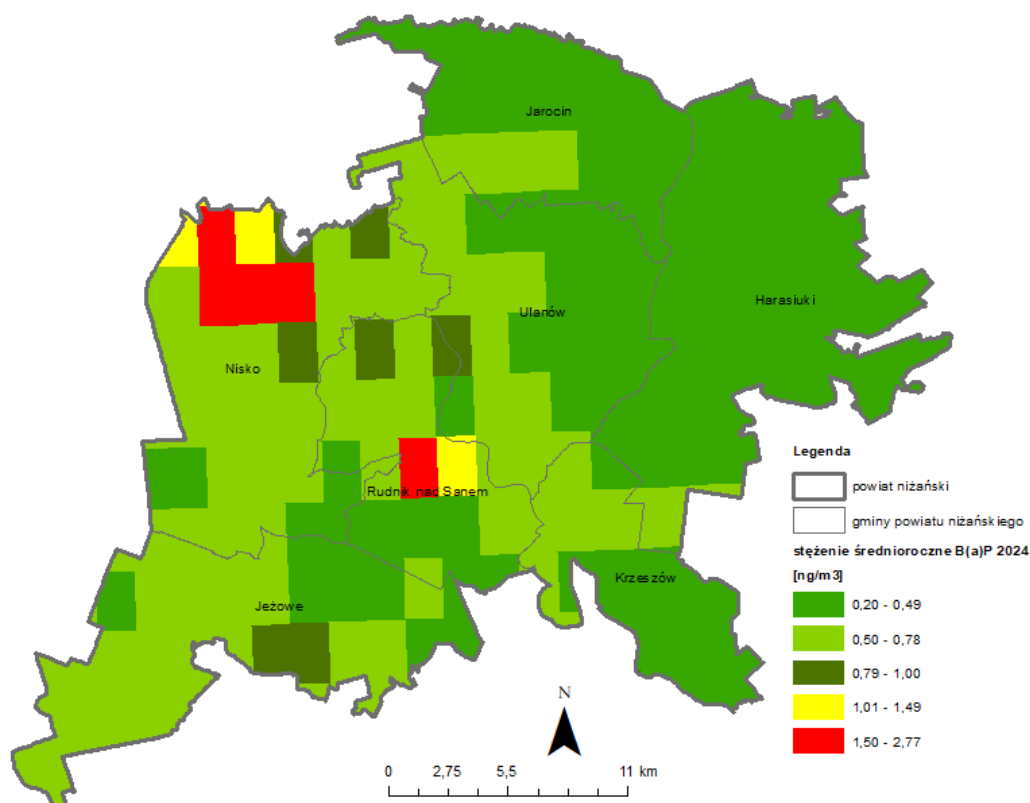
Benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM10

Badania zanieczyszczenia powietrza benzo(a)pirenem w pyłe zawieszonym PM10 prowadzone w Nisku wykazały przekroczenie średniorocznego poziomu docelowego. Stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu wyniosło 2 ng/m³ (200% poziomu docelowego). W roku 2024 na 14 stanowisk pomiarowych B(a)P w województwie podkarpackim przekroczenie wystąpiło na sześciu. Oprócz Niska przekroczenie odnotowano w: Boguchwale, Dębicy, Jarosławiu, Jaśle, i Tarnobrzegu. Stężenia tygodniowe B(a)P na stanowisku pomiarowym w Nisku kształtowały się na poziomie 0,03-13,4 ng/m³.

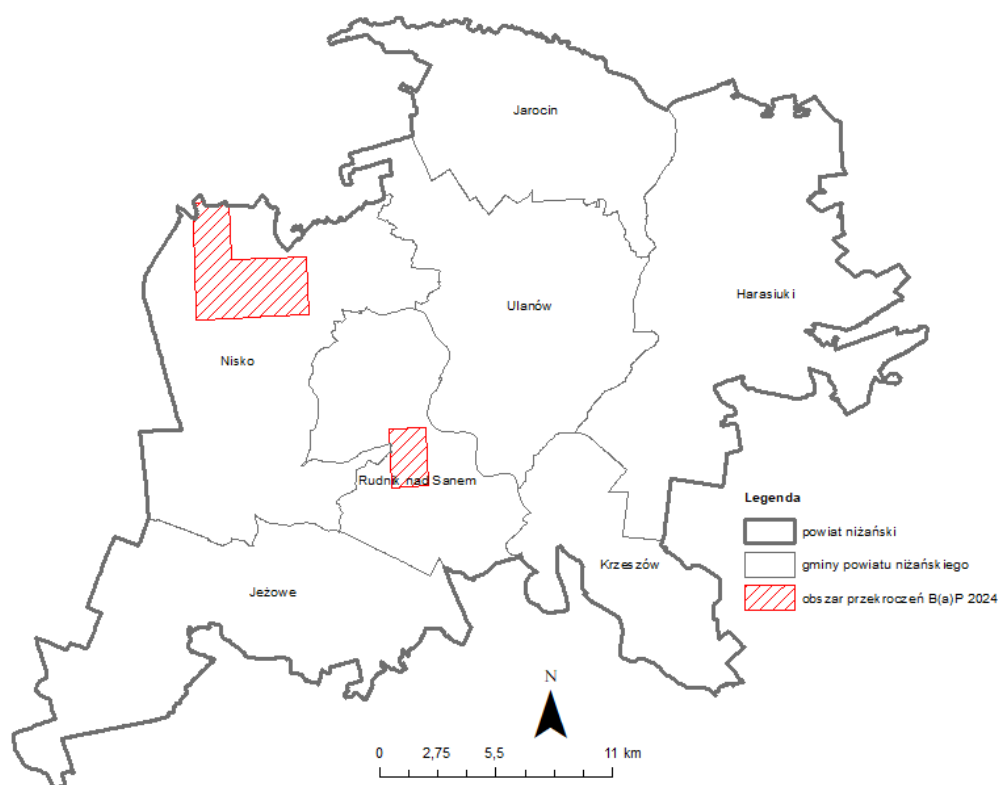
Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu wykonany w ramach rocznej oceny jakości powietrza potwierdził przekroczenie poziomu docelowego ustalonego dla tej substancji na obszarze powiatu. Wskazane w rozkładzie wartości stężenia średnioroczne benzo(a)pirenu wyniosły od 0,3 ng/m³ do 3 ng/m³ tj. 30-300% poziomu docelowego.

Zgodnie z Wytycznymi Komisji Europejskiej do decyzji 2011/850/UE, przekroczenia normy jakości powietrza występują wtedy, gdy wartość odpowiedniej statystyki (np. średniej rocznej) po zaokrągleniu do ilości miejsc znaczących z jaką podana jest norma, przekracza wartość normowaną. Poziom docelowy dla benzo(a)pirenu wynosi 1 ng/m³. Jeżeli stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu wynosi 1,50 ng/m³ to zgodnie z ww. wytycznymi otrzymany wynik zaokrągla się do 2 ng/m³ (co jest przekroczeniem normy), jeżeli stężenie średnioroczne benzo(a)pirenu wynosi 1,49 ng/m³ to otrzymany wynik zaokrągla się do 1 ng/m³ (co nie jest przekroczeniem normy).

Zgodnie z ww. wytycznymi wyznaczony obszar przekroczenia w zakresie benzo(a)pirenu za rok 2024 wskazany został na terenie gminy Nisko i Rudnik nad Sanem i wyniósł 24,3 km² i był większy o prawie 20 km² w porównaniu z obszarem wyznaczonym w ocenie za rok 2023.

Rozkład stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024
[źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

Wyznaczone obszary przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego bezn(a)pirenu na terenie powiatu nizańskiego w roku 2024 [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

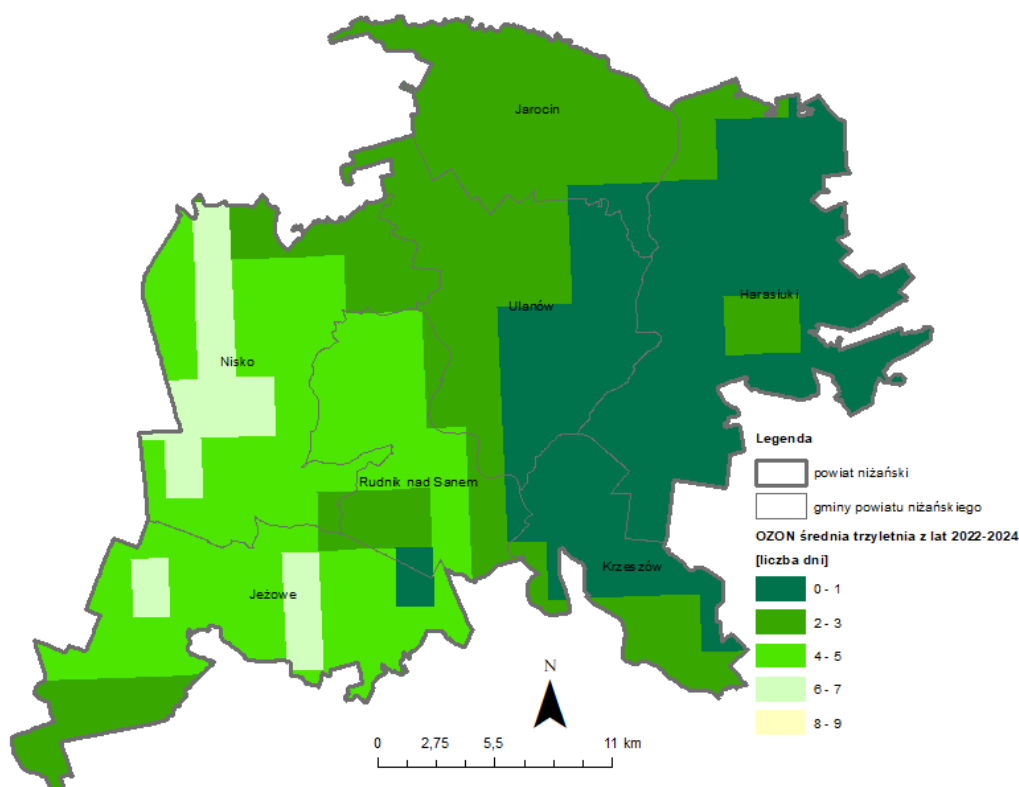
Ozon

Pomiary stężeń ozonu w powietrzu atmosferycznym prowadzone na stacji automatycznej w Nisku wykazały wystąpienie w roku 2024 9 dni z maksymalnym stężeniem 8-godz. ozonu powyżej $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Dopuszczona ilość dni ze stężeniem wyższym od $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ wynosi 25 na rok. Dotrzymanie poziomu docelowego ozonu w kryterium ochrony zdrowia określone jest na podstawie średniej z trzech lat. Średnia liczba dni z przekroczeniami ozonu z lat 2022-2024 wyniosła 5,7; co oznacza dotrzymanie poziomu docelowego.

Wyniki rocznej oceny jakości powietrza potwierdziły dotrzymanie poziomu docelowego ozonu na obszarze powiatu. Liczba dni z przekroczeniem wartości docelowej w roku 2024 maksymalnie wyniosła 11 dni, zaś średnia trzyletnia liczba dni z maksymalnym stężeniem 8-godzinny ozonu ponad $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ na analizowanym obszarze wyniosła od 1 do 7 dni. Dla średniej trzyletniej największa liczba dni z przekroczeniem (6-7) wskazana została na terenie gminy Nisko i Jezowe.

W roku 2024 nie został dotrzymany poziom celu długoterminowego ozonu, którego termin osiągnięcia określony został na 2020 r. Poziom ten uznaje się za dotrzymany, jeśli w żadnej dobie pomiarowej roku kalendarzowego maksymalne stężenie 8-godzinne ozonu nie przekroczy $120 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Poziom celu długoterminowego ozonu nie został dotrzymany, gdyż odnotowano dni z przekroczeniami. Na stacji pomiarowej maksymalna wartość stężenia 8-godzinne ozonu wyniosła $130 \mu\text{g}/\text{m}^3$ tj. 108% poziomu celu długoterminowego.

Badania zanieczyszczenia powietrza benzenem, arsenem, kadmem, niklem i ołowiem, zrealizowane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska wykazały, że w roku 2024 poziomy kryterialne określone dla tych substancji zostały dotrzymane na terenie całego województwa podkarpackiego, w tym również na terenie powiatu nizańskiego.

Rozkład liczby dni z przekroczeniem poziomu docelowego ozonu na terenie powiatu nizańskiego - średnia z 3 lat [źródło: wyniki rocznej oceny jakości powietrza]

2. OCENA STANU WÓD POWIERZCHNIOWYCH

Badania i ocena jakości wód powierzchniowych wykonywane są w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp). Jednolita część wód powierzchniowych to jednostka gospodarowania wodami, którą może tworzyć m.in. rzeka, potok lub kanał na całej długości, ich odpowiednio wydzielona część (ciek na określonym odcinku) lub kilka cieków połączonych w umowną jednostkę. Zgodnie z ustawą[3], wyróżnia się jednolite części wód powierzchniowych naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i jednolite części wód powierzchniowych silnie zmienione i sztuczne, dla których określa się potencjał ekologiczny.

Ocenę stanu jcwp wykonuje się na podstawie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego oraz na podstawie wyników klasyfikacji stanu chemicznego. W celu klasyfikacji stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego należy porównać wyniki badań elementów biologicznych, fizykochemicznych, w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych oraz elementów hydromorfologicznych z wartościami granicznymi klas jakości, określonymi dla poszczególnych wskaźników jakości wód w odpowiednich przepisach[4]. Klasyfikacja stanu chemicznego polega na określeniu stężeń substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających oznaczanych w wodzie i w biocie (rybach i mięczakach) i porównaniu tych stężeń ze środowiskowymi normami jakości ustalonymi w odpowiednich przepisach[4]. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowany jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie. Z powyższych reguł wynika, że stan jednolitej części wód można ocenić także na podstawie tylko jednego z dwóch wymienionych elementów (nawet przy braku klasyfikacji dla pozostałego), jeżeli wskazuje on na stan zły.

Monitoring i ocena stanu wód realizowane są w 6-letnich cyklach gospodarowania wodami. Od 2022 roku obowiązuje nowy cykl planistyczny gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmujący lata 2022-2027 oraz nowy wykaz jednolitych części wód. W obecnym cyklu wodnym obszar powiatu niżańskiego położony jest w zlewniach 17 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych: Barcówka (PLRW20001022929), Borowina (PLRW200010228769), Bukowa od Rakowej do ujścia (PLRW200011229499), Chodcza (PLRW200010229169), Dopływ spod Dyjaków (PLRW20001022892), Dopływ spod Kiszek (PLRW200010229452), Dopływ spod Morgów (PLRW2000102198352), Gilówka (PLRW200010229489), Kłysz (PLRW2000102276), Kurzynka (PLRW20001022889), Łada od Osy do ujścia (PLRW20001122869), Olszynka (PLRW200010219838), Pyszenka (PLRW200010229329), Rudnia (PLRW200010227899), San od Wisłoka do ujścia (PLRW20001222999), Stróżanka (PLRW20001022912), Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia (PLRW20001122899).

Szczegółowe informacje dotyczące m.in. typologii abiotycznej, statusu, celów środowiskowych określonych dla poszczególnych jednolitych części wód i ryzyka ich nieosiągnięcia, zostały przedstawione w rozporządzeniu[5].

Aktualna ocena stanu wód została wykonana na podstawie badań zrealizowanych w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w latach 2019-2024. W tym okresie badaniami monitoringowymi objęto 17 jednolitych części wód powierzchniowych z terenu powiatu niżańskiego (w różnym zakresie wskaźników, w zależności od rodzaju prowadzonego monitoringu), z czego w 8 jcwp (Kłysz, Rudnia, Borowina, Kurzynka, Dopływ spod Dyjaków, Stróżanka, Chodcza, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia) reprezentatywne punkty pomiarowo-kontrolne wyznaczone zostały w granicach administracyjnych powiatu.

Ocena stanu monitorowanych jednolitych części wód powierzchniowych za lata 2019-2024 została wykonana na podstawie rozporządzenia[4] i jest dostępna w tabeli o nazwie „Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2019-2024 na podstawie monitoringu – tabela” zamieszczonej pod adresem <https://wody.gios.gov.pl/pjwp/publications/RIVERS> w sekcji: Monitoring i ocena jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych (wyniki oceny stanu jcwp z terenu powiatu niżańskiego są dostępne we wskazanej tabeli pod poz.: 2201, 2205, 2211, 2213, 2219, 1311, 2220, 2231, 2252, 2259, 1381, 2297, 2309, 2315, 2323, 2337, 2347).

W tabeli nr 1 w sposób syntetyczny przedstawiono wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu niżańskiego, monitorowanych w latach 2019-2024.

Omówienie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i oceny stanu jcwp monitorowanych w latach 2019-2024

Ocena stanu wód wykazała, że żadna jcwp z terenu powiatu nie osiągnęła dobrego stanu:

1. z uwagi na niekorzystną klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego – 5 jcwp (Borowina, Olszynka – w których stan chemiczny był oceniany, oraz Dopływ spod Dyjaków, Dopływ spod Kiszek i Pyszenka – w których stan chemiczny nie był oceniany ze względu na okresowy brak wody i niewystarczającą ilość pomiarów),
2. z uwagi na niekorzystną klasyfikację stanu chemicznego – 1 jcwpd (Kurzynka),
3. z uwagi na niekorzystną klasyfikację stanu/potencjału ekologicznego i niekorzystną klasyfikację stanu chemicznego - pozostałe 11 jcwp.

Stan/potencjał ekologiczny jcwp

W 1 jednolitej części wód (Kurzynka) stwierdzono dobry stan ekologiczny. W porównaniu do wyników poprzedniej oceny (2016-2021), w jcwp Kurzynka odnotowano poprawę z umiarkowanego potencjału ekologicznego. Pomimo osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego ww. jcwp nie osiągnęła dobrego stanu w związku z niekorzystną klasyfikacją stanu chemicznego.

W większości monitorowanych jednolitych części wód (8 jcwp: Barcówka, Borowina, Bukowa od Rakowej do ujścia, Dopływ spod Kiszek, Gilówka, Łada od Osy do ujścia, Stróżanka, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia), badania wykazały umiarkowany stan/potencjał ekologiczny przy czym w 1 jcwp (Łada od Osy do ujścia) o umiarkowanym potencjale zdecydowała wyłącznie niekorzystna klasyfikacja wskaźnika „BZT₅”, natomiast elementy biologiczne w tej jcwp spełniały wymagania co najmniej dobrego stanu ekologicznego (1 i 2 klasa). W ww. jednolitych częściach wód o niekorzystnej klasyfikacji najczęściej decydowały makrobezkręgowce bentosowe, przy czym w większości jcwp (z wyjątkiem Dopływu spod Kiszek, Stróżanki i Tanwi od Łosinieckiego Potoku do ujścia), nie były dotrzymane wymagania dobrego stanu lub potencjału ekologicznego także w zakresie elementów fizykochemicznych (klasa >2). Wśród wskaźników fizykochemicznych najczęściej niekorzystnie klasyfikowany był ogólny węgiel organiczny.

W 5 jednolitych częściach wód (Chodcza, Kłysz, Olszynka, Rudnia, San od Wisłoka do ujścia) stwierdzono słaby stan/potencjał ekologiczny. W jcwp Chodcza w klasyfikacji potencjału ekologicznego decydował słaby potencjał ekologiczny fitobentosu i ichtiofauny, w jcwp Kłysz, Olszanka i Rudnia w klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego decydował słaby stan/potencjał ekologiczny makrobezkręgowców bentosowych, natomiast w jcwp San od Wisłoka do ujścia o słabym stanie ekologicznym zdecydował słaby stan ekologiczny ichtiofauny.

W 3 jcwp (Dopływ spod Dyjaków, Dopływ spod Morgów, Pyszenka) stwierdzono zły stan/potencjał ekologiczny z uwagi na brak ryb (zły stan/potencjał ichtiofauny).

W 14 jcwp (Barcówka, Bukowa od Rakowej do ujścia, Chodcza, Dopływ spod Morgów, Gilówka, Kłysz, Kurzynka, Łada od Osy do ujścia, Olszynka, Pyszenka, Rudnia, San od Wisłoka do ujścia, Stróżanka, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia) monitorowano specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne. Nie stwierdzono przekroczeń wartości granicznych dobrego stanu/potencjału ekologicznego. W 2 jcwp (Łada od Osy do ujścia, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia) stężenia monitorowanych wskaźników były na poziomach niższych od wartości granic oznaczalności stosowanych metod badawczych (klasa 1). W pozostałych jcwp grupę specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych sklasyfikowano w klasie 2.

W odniesieniu do stanu hydromorfologicznego, najlepszymi warunkami różnorodności hydromorfologicznej i najwyższym indeksem hydromorfologicznym (klasa 1), charakteryzowały się jcwp: Borowina, Bukowa od Rakowej do ujścia, Dopływ spod Kiszek, Kurzynka, Łada od Osy do ujścia, San od Wisłoka do ujścia, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia. Najmniej korzystną ocenę stanu hydromorfologii - najniższy indeks hydromorfologiczny (klasa 5) stwierdzono w jcwp Dopływ spod Dyjaków.

Trendy zmian w klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego jcwp z terenu powiatu w odniesieniu do wyników poprzedniej oceny (2016-2021)

1. Barcówka (bez zmian - umiarkowany stan ekologiczny),
2. Borowina (poprawa stanu ekologicznego ze słabego na umiarkowany),
3. Bukowa od Rakowej do ujścia (bez zmian - umiarkowany stan ekologiczny),
4. Chodcza (bez zmian - słaby potencjał ekologiczny),
5. Dopływ spod Dyjaków (pogorszenie stanu ekologicznego z umiarkowanego na zły),
6. Dopływ spod Kiszek – brak możliwości porównania, wcześniej jcwp nie była monitorowana,
7. Dopływ spod Morgów – brak możliwości porównania, wcześniej jcwp nie była monitorowana,
8. Gilówka (bez zmian - umiarkowany stan ekologiczny),
9. Kłysz (bez zmian - słaby potencjał ekologiczny),
10. Kurzynka (poprawa z umiarkowanego potencjału na dobry stan ekologiczny - zmiana statusu jcwp z silnie zmienionej na naturalną),
11. Łada od Osy do ujścia (poprawa stanu ekologicznego ze słabego na umiarkowany),
12. Olszynka (bez zmian - słaby stan ekologiczny),
13. Pyszenka (pogorszenie potencjału ekologicznego z umiarkowanego na zły),

14. Rudnia (poprawa potencjału ekologicznego ze złego na słaby),
15. San od Wisłoka do ujścia (bez zmian - słaby stan ekologiczny),
16. Stróżanka (bez zmian - umiarkowany stan ekologiczny),
17. Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia (pogorszenie stanu ekologicznego z dobrego na umiarkowany).

Zanieczyszczenie wód substancjami biogennymi

W zakresie zanieczyszczenia wód substancjami biogennymi, najbardziej niekorzystną jakością charakteryzowały się jcwp: Rudnia i Barcówka. W przypadku obu jcwp odnotowano poprawę jakości wód na poziomie średnich rocznych stężeń substancji biogennych, jednak nadal były to stężenia przekraczające wartości graniczne dobrego potencjału ekologicznego.

Stan chemiczny jcwp

Stan chemiczny monitorowano w 14 jednolitych częściach wód i w 2 z nich stwierdzono stan dobry: Borowina i Olszynka. W pozostałych 12 stwierdzono zły stan chemiczny. Wskaźnikiem najczęściej determinującym niekorzystny stan chemiczny wód był benzo(a)piren monitorowany w wodzie (zanieczyszczenie tą substancją stwierdzono w 10 jcwp). Problem zanieczyszczenia wód WWA nie dotyczy tylko wód z terenu powiatu, lecz ma wymiar ogólnokrajowy, a główną jego przyczyną jest depozycja atmosferyczna związana z tzw. „niską emisją”. Zgodnie z opracowaniem[6] depozycja atmosferyczna jest jedną z głównych presji odpowiedzialnych za nieosiągnięcie dobrego stanu chemicznego wód powierzchniowych.

Wśród innych najliczniej niekorzystnie sklasyfikowanych wskaźników stanu chemicznego wymienić należy: difenyletery bromowane oznaczone w biocie, tj. w tkankach organizmów żywych (4 jcwp: Dopływ spod Morgów, Łada od Osy do ujścia, Rudnia, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia) i rtęć oznaczoną w tkankach organizmów żywych (2 jcwp: Łada od Osy do ujścia, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia). Ponadto niepokojące jest zanieczyszczenie wód kadmem (jcwp Dopływ spod Morgów), fluorantem (jcwp Rudnia).

Nowo zidentyfikowanym problemem na obszarze powiatu jest zanieczyszczenie wód cypermetryną. Ponadnormatywne stężenia tej substancji stwierdzono w wodach jcwp Rudnia.

W wodach jcwp Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia odnotowano przekroczenia heptachloru w biocie. W wodach 1 jednolitej części wód z terenu powiatu niżańskiego (Rudnia) wykonano badania heptachloru w wodzie, jednak z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż środowiskowe normy jakości nie wykonano jego klasyfikacji.

Trendy zmian zanieczyszczeń chemicznych w jcwp w odniesieniu do wyników poprzedniej oceny (2016-2021)

1. Borowina - spadek poziomu zanieczyszczenia wód benzo(a)pirenem,
2. Kłysz - utrzymujące się zanieczyszczenie wód benzo(a)pirenem, spadek poziomu zanieczyszczenia wód benzo(b)fluorantem, benzo(k)fluorantem, benzo(g,h,i)perylenem,
3. Kurzynka - wzrost poziomu zanieczyszczenia wód benzo(a)pirenem,
4. Olszynka – utrzymujący się dobry stan chemiczny,
5. Rudnia - utrzymujące się zanieczyszczenia w biocie (difenyletery bromowane), utrzymujące się zanieczyszczenia wód fluorantem i benzo(a)pirenem, spadek zanieczyszczenia w biocie (heptachlor),
6. Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia - utrzymujące się zanieczyszczenia w biocie (difenyletery bromowane), utrzymujące się zanieczyszczenie wód benzo(a)pirenem, znaczący wzrost poziomu zanieczyszczenia rtęcią w biocie; roku 2020 stwierdzono przekroczenie środowiskowej normy jakości,
7. Barcówka, Bukowa od Rakowej do ujścia, Chodcza, Gilówka, San od Wisłoka do ujścia, Stróżanka – utrzymujące się zanieczyszczenie wód benzo(a)pirenem.

Ocena eutrofizacji wód

Aktualna ocena eutrofizacji wód została wykonana w 2024 roku zgodnie z przepisami ustawy[3] na podstawie badań przeprowadzonych w latach 2020-2023. Dla wód z terenu powiatu niżańskiego ocenę eutrofizacji wykonano dla wszystkich 17 jcwp. Występowanie eutrofizacji wód stwierdzono w 10 jcwp: Barcówka, Borowina, Bukowa od Rakowej do ujścia, Chodcza, Kłysz, Łada od Osy do ujścia, Olszynka, Rudnia, San od Wisłoka do ujścia, Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia.

Najgorszą jakością charakteryzowały się wody jcwp Rudnia, w której większość parametrów, na podstawie których wykonano ocenę, nie spełniała wymagań określonych dla dobrego potencjału ekologicznego. Jako wody nieeutroficzne (w najlepszym stanie) oceniono wody jcwp Dopływ spod Dyjaków, Dopływ spod Kiszek, Dopływ spod Morgów, Gilówka, Kurzynka, Pyszenka, Stróżanka.

Podsumowanie

Najlepszą jakością wód na terenie powiatu pod względem ekologicznym, charakteryzują się wody Kurzynki, najgorszą zaś wody Dopływu spod Dyjaków, Dopływu spod Morgów i Pyszenki. Wszystkie jcwp z terenu powiatu zostały ocenione niekorzystnie pod względem stanu chemicznego. Największe zanieczyszczenie chemiczne odnotowano w wodach jcwp Rudnia (stwierdzono przekroczenia środowiskowych norm jakości dla następujących wskaźników stanu chemicznego: benzo(a)piren, fluoranten, difenyloetery bromowane oznaczane w biocie, cypermetryna). Żadna z monitorowanych jcwp nie osiągnęła dobrego stanu.

Szczegółowe informacje na temat prowadzonego przez GIOŚ monitoringu wód powierzchniowych, wyniki klasyfikacji wskaźników, ocena stanu jcwp, są udostępnione na portalu jakości wód powierzchniowych (<https://wody.gios.gov.pl/pjwp/>).

Tab.1. Wyniki klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie powiatu niżańskiego za lata 2019-2024 [źródło: wyniki badań PMŚ]

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód (jcwp)	Nazwa i kod reprezentatywnego punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Status jcwp	Klasyfikacja elementów stanu/potencjału ekologicznego								Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu wód	Wskaźniki decydujące o niekorzystnej jakości wód	
					ELEMENTY BIOLOGICZNE					Klasa elementów HYMO (HIR)	Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ				1. Elementy niespełniające wymagań dobrego stanu/potencjału ekologicznego	2. Wskaźniki stanu chemicznego nieosiągające zgodności ze środowiskowymi normami jakości
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Ichtiofauna (EFI+_PL)								
1	Barcówka PLRW20001022929	Barcówka - Stalowa Wola PL01S1601_1956	PNp	NAT		2	3	3	3	3	3	>2	2	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna, OWO, azot amonowy; 2. benzo(a)piren (woda).
2	Borowina PLRW200010228769	Borowina - Nowy Sieraków PL01S1601_3677	PNp	NAT		3		3		3	1	>2		Umiarkowan y stan ekologiczny	dobry	ZŁY	1. fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe, OWO; 2. brak.
3	Bukowa od Rakowej do ujścia PLRW200011229499	Bukowa - Chłopska Wola PL01S1601_1959	RzN	NAT		3	2	2	2	3	1	>2	2	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. fitobentos, OWO; 2. benzo(a)piren (woda).
4	Chodcza PLRW200010229169	Chodcza – Kłyżów PL01S1601_0449	PNp	SZCW		4	1	1	4	4	>3	>2	2	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. fitobentos, ichtiofauna, OWO; 2. benzo(a)piren (woda).
5	Dopływ spod Dyjaków PLRW20001022892	Dopływ spod Dyjaków - Ruda Tanewska PL01S1601_0447	PNp	NAT		2		2	5	5	5	>2		Zły stan ekologiczny	bmK	ZŁY	1. ichtiofauna, OWO; 2. -
6	Dopływ spod Kiszek PLRW200010229452	Dopływ spod Kiszek – Kiszki PL01S1101_0388	PNp	NAT		1	2	3	bmK	3	1	1	bmK	Umiarkowan y stan ekologiczny	bmK	ZŁY	1. makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna; 2. -
7	Dopływ spod Morgów PLRW2000102198352	Dopływ spod Morgów - Wola Raniżowska PL01S1601_4084	PNp	NAT		1	2	3	5	5	2	>2	2	Zły stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna, OWO; 2. difenyletery bromowane (biota), Kadm i jego związki
8	Gilówka PLRW200010229489	Gilówka – Studzieniec PL01S1601_0451	PNp	NAT		2	2	3	2	3	2	>2	2	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. makrobezkręgowce bentosowe, OWO; 2. benzo(a)piren (woda).
9	Kłyż PLRW2000102276	Kłyż – Koziańnia PL01S1601_0438	PNp	SZCW		3	1	4	2	4	<=3	2	2	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. fitobentos, makrobezkręgowce bentosowe; 2. benzo(a)piren (woda).
10	Kurzynka PLRW20001022889	Kurzynka - Kurzyń Średnia PL01S1601_0446	PNp	NAT		2	2	2	2	2	1	1	2	dobry stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. OWO**; 2. benzo(a)piren (woda).
11	Łada od Osy do ujścia PLRW20001122869	Łada – Bidaczów PL01S1101_1592	RzN	NAT		2	2	2	2	2	1	>2	1	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. BZT5; 2. difenyletery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota).

Lp.	Nazwa i kod ocenianej jednolitej części wód (jcwp)	Nazwa i kod reprezentatywneg o punktu pomiarowo-kontrolnego	Typ abiotyczny	Status jcwp	Klasyfikacja elementów stanu/potencjału ekologicznego								Klasyfikacja stanu/potencjału ekologicznego	Klasyfikacja stanu chemicznego	Ocena stanu wód	Wskaźniki decydujące o niekorzystnej jakości wód	
					ELEMENTY BIOLOGICZNE					Klasa elementów HYMO (HIR)	Klasa elementów FCH	Klasa elementów FCH-SZ				1. Elementy niespełniające wymagań dobrego stanu/potencjału ekologicznego	2. Wskaźniki stanu chemicznego nieosiągające zgodności ze środowiskowymi normami jakości
					Fitoplankton (IFPL)	Fitobentos (IO)	Makrofity (MIR)	Makrobezkręgowce bentosowe (MMI)	Ichtiofauna (EFI+_PL)								
12	Olszynka PLRW200010219838	Olszynka - Wilcza Wola PL01S1601_0381	PNp	NAT		1	1	4	bmk	4	3	>2	2	słaby stan ekologiczny	dobry	ZŁY	1. makrobezkręgowce bentosowe, OWO; 2. brak.
13.	Pyszenka PLRW200010229329	Pyszenka - Stałowa Wola PL01S1601_0450	PNp	SZCW		1	2	3	5	5	<=3	>2	2	zły potencjał ekologiczny	bmk	ZŁY	1. makrofity, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna, OWO; 2. -
	Rudnia PLRW200010227899	Rudnia - Rudnik nad Sanem PL01S1601_0439	PNp	SZCW		2	3	4	1	4	<=3	>2	2	Słaby potencjał ekologiczny	Poniżej dobrego*	ZŁY	1. makrofity, makrobezkręgowce bentosowe,, BZT5, OWO, azot amonowy, azot ogólny, fosfor fosforanowy (V), fosfor ogólny; 2. Difenyletery bromowane (biota), fluoranten (woda), benzo(a)piren (woda), cypermetryna.
	San od Wisłoka do ujścia PLRW20001222999	San – Wrzawy PL01S1601_1955	RwN	NAT	3	1		3	4	4	1	1	2	słaby stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. fitoplankton, makrobezkręgowce bentosowe, ichtiofauna; 2. benzo(a)piren (woda).
	Stróżanka PLRW20001022912	Stróżanka – Przędzel PL01S1601_0448	PNp	NAT		2	2	3	2	3	2	2	2	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. makrobezkręgowce bentosowe; 2. benzo(a)piren (woda).
	Tanew od Łosinieckiego Potoku do ujścia PLRW20001122899	Tanew - Wólka Tanewska PL01S1601_1958	RzN	NAT		3	2	2	3	3	1	2	1	Umiarkowan y stan ekologiczny	Poniżej dobrego	ZŁY	1. fitobentos, ichtiofauna; 2. difenyletery bromowane (biota), rtęć i jej związki (biota), benzo(a)piren (woda), heptachlor (biota).

Objaśnienia:

Status jcwp

PNp

RzN

RwN

IFPL

IO

MIR

MMI

EFI+_PL

Klasa elementów BIOL

Klasa elementów HYMO (HIR)

Klasa elementów FCH

Klasa elementów FCH-SZ

(biota)

(woda)

bmk

NAT – naturalna jcwp, SZCW– silnie zmieniona jcwp

Potok lub strumień nizinny piaszczysty

Rzeka nizinna

Wielka rzeka nizinna

wskaźnik fitoplanktonowy

Multimetryczny Indeks Okrzemkowy

Makrofitowy Indeks Rzeczny

wskaźnik makrobezkręgowców bentosowych

wskaźnik ichtiologiczny

klasa elementów biologicznych

klasa elementów hydromorfologicznych (klasa Hydromorfologicznego Indeksu Rzecznego)

klasa elementów fizykochemicznych (gr. 3.1-3.5)

klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (gr. 3.6)

badania w tkankach wodnych organizmów żywych

badania w wodzie

brak możliwości klasyfikacji

Podstawa klasyfikacji:

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021 poz. 1475)

* wykonano badania heptachloru w wodzie jednak z uwagi na granicę oznaczalności wyższą niż środowiskowe normy jakości nie dokonano jego klasyfikacji

** wskaźnik „Ogólny węgiel organiczny” nieklasyfikowany, przekroczenie klasy 2 mieści się w granicach niepewności pomiaru.

1. Elementy niespełniające wymagań dobrego stanu/potencjału ekologicznego obejmują wskaźniki 1.1. – 3.5. oraz 3.6.2., 3.6.5., 3.6.7., 3.6.8., 3.6.10., które w klasyfikacji osiągnęły klasę gorszą niż 2

2. Wskaźniki stanu chemicznego nieosiągające zgodności ze środowiskowymi normami jakości obejmują wskaźniki 4.1.1. – 4.2.8., które sklasyfikowano poniżej dobrego stanu chemicznego

3. OCENA KLIMATU AKUSTYCZNEGO

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024 badania poziomu hałasu nie były prowadzone.

W systemie informatycznym Inspekcji Ochrony Środowiska – elektronicznej bazie eHałas-P prowadzonej przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Rzeszowie, zagregowano wyniki badań automonitoringowych hałasu przemysłowego oraz wyniki pomiarów hałasu drogowego, uzyskane od innych pomiotów, które zostały wykonane w roku 2024.

Pomiary automonitoringowe hałasu przemysłowego przeprowadzone zostały w ramach badań okresowych, przez 2 zakłady zlokalizowane na terenie powiatu[7]. Wyniki tych pomiarów uzyskano od Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie. Dane pomiarowe z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych przedstawiono w tabeli nr 2.

Tab.2. Wyniki pomiarów poziomów hałasu przemysłowego na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024 [źródło: baza eHałas-P]

Nazwa zakładu	Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne punktu		Czas odniesienia	Data pomiaru	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przekroczenie [dB]	Przedział niepewności U95 - [dB]	Przedział niepewności U95 + [dB]
Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Krzeszowie	Punkt pomiarowy P1, Sigielki	22,421944	50,361528	Dzień 8h	2024-02-16	34,5	55,0	-	0	-	1,8
	Punkt pomiarowy P2, Sigielki	22,421417	50,361972	Dzień 8h	2024-02-16	35,7	55,0	-	0	-	1,7
Armatura Kraków S.A. Zakład Produkcyjny w Nisku	Punkt pomiarowy P1	22.132194	50.522611	Dzień 8h	2024-05-21	*	55,0	-	0	-	-
	Punkt pomiarowy P1	22.132194	50.522611	Noc 1h	2024-05-21	*	-	45,0	0	-	-
	Punkt pomiarowy P2	22.136361	50.521222	Dzień 8h	2024-05-21	*	55,0	-	0	-	-
	Punkt pomiarowy P2	22.136361	50.521222	Noc 1h	2024-05-21	*	-	45,0	0	-	-

*pomiar nieodróżnialny od tła

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów hałasu przemysłowego na terenie powiatu, nie wykazała przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku[8].

Pomiary hałasu drogowego wprowadzone do bazy obejmują pomiary uzyskane od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, przeprowadzone w ramach analizy porealizacyjnej oraz pomiary uzyskane od Marszałka Województwa Podkarpackiego i Starosty Niżańskiego.

Pomiary w ramach analizy porealizacyjnej „Budowa/rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 858 Zarzecze – granica województwa, na odcinku Dąbrowica-Sieraków” przeprowadzone zostały w 2024 r. w 5 punktach pomiarowych w miejscowościach: Dąbrowica i Sieraków, położonych w gminie Ulanów. W trakcie badań prowadzono pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie wymaganiami[9].

Wyniki pomiarów z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych, zestawiono w tabeli nr 3. Uzyskane wyniki nie wykazały naruszeń dopuszczalnych norm hałasu[8].

Wyniki pomiarów uzyskane od Marszałka Województwa dotyczą odcinka drogi krajowej S19 zlokalizowanego w miejscowości Zarzecze gm. Nisko, będącej w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Rzeszowie. Pomiary przeprowadzono w 2 punktach

pomiarowych w miesiącach: wrześniu i październiku 2024 r. W trakcie badań prowadzono pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy[9].

Wyniki pomiarów z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych, zestawiono w tabeli nr 4.

Tab.3. Wyniki pomiarów poziomów hałasu drogowego na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024 - analiza porealizacyjna [źródło: baza eHałas-P]

Nazwa odcinka	Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne	Czas odniesienia	Data pomiaru	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przekroczenie [dB]	Przedział niepewności U95 lub U95+ U95- [dB]
DW nr 858 odcinek Dąbrowica-Sieraków gm. Ulanów DW 858 Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich	PDH-1 DW nr 858 Dąbrowica	22,380944 50,486611	Dzień 16h	2024-10-23	56,0	61,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-23	42,1	-	56,0	-	1,2
	PDH-2 DW nr 858 Dąbrowica	22,381222 50,486306	Dzień 16h	2024-10-23	53,7	61,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-23	42,9	-	56,0	-	1,2
	PDH-3 DW nr 858 Sieraków	22,410222 50,481194	Dzień 16h	2024-10-22	49,0	65,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-22	38,8	-	56,0	-	1,2
	PDH-4 DW nr 858 Sieraków	22,414722 50,480111	Dzień 16h	2024-10-22	50,0	65,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-22	41,1	-	56,0	-	1,2
	PDH-5 DW nr 858 Sieraków	22,413139 50,480750	Dzień 16h	2024-10-22	45,8	65,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-22	36,3	-	56,0	-	1,2
	PDH-6 DW nr 858 Sieraków	22,416556 50,479944	Dzień 16h	2024-10-22	54,5	61,0	-	-	1,2
			Noc 8h	2024-10-22	43,7	-	56,0	-	1,2

Tab.4. Wyniki pomiarów poziomów hałasu drogowego na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024 r. - droga krajowa S19 [źródło: baza eHałas-P]

Nazwa odcinka	Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne	Czas odniesienia	Data pomiaru	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przekroczenie [dB]	Przedział niepewności U95 lub U95+ U95- [dB]
Droga ekspresowa S19 - Zarzecze Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad - Oddział w Rzeszowie	Punkt pomiarowy P1, Zarzecze, ul. Lubelska 36	22,229639 50,546306	Dzień 16h	2024-09-30	58,6	65,0	-	-	-1,8 1,3
			Noc 8h	2024-09-30	55,8	-	56,0	-	-2,1 1,4
	Punkt pomiarowy P1, Zarzecze, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-09-30	60,6	65,0	-	-	-1,7 1,2
			Noc 8h	2024-09-30	56,4	-	56,0	0,4	-2,9 1,7
	Punkt pomiarowy P1, Zarzecze, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-01	59,9	65,0	-	-	-1,7 1,2
			Noc 8h	2024-10-01	56,2	-	56,0	0,2	-2,0 1,4
	Punkt pomiarowy P1, Zarzecze, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-02	60,4	65,0	-	-	-1,7 1,2
			Noc 8h	2024-10-02	56,4	-	56,0	0,4	-2,4 1,5

	Punkt pomiarowy P1, Zarzeczce, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-03	60,7	65,0	-	-	-1,7	1,2
			Noc 8h	2024-10-03	57,0	-	56,0	1,0	-2,2	1,5
	Punkt pomiarowy P1, Zarzeczce, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-18	61,8	65,0	-	-	-1,8	1,3
			Noc 8h	2024-10-18	57,0	-	56,0	1,0	-2,5	1,6
	Punkt pomiarowy P1, Zarzeczce, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-19	60,1	65,0	-	-	-1,7	1,2
			Noc 8h	2024-10-19	55,7	-	56,0	-	-2,0	1,4
	Punkt pomiarowy P1, Zarzeczce, ul. Lubelska 40	22,230517 50,548650	Dzień 16h	2024-10-20	60,2	65,0	-	-	-2,0	1,4
			Noc 8h	2024-10-20	54,9	-	56,0	-	-2,6	1,6

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów, w punkcie pomiarowym P1 zlokalizowanym w Zarzeczcu przy ul. ul. Lubelskiej 40, nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku w porze dnia[8]. W porze nocy stwierdzone przekroczenie zawierało się w przedziale od 0,2 do 1,0 dB i mieściło się w granicach niepewności pomiaru. W punkcie pomiarowym zlokalizowanym w Zarzeczcu przy ul. Lubelskiej 36 nie odnotowano przekroczenia standardów akustycznych w stosunku do funkcji spełnianej przez teren zarówno w porze dnia jak i nocy.

Wyniki pomiarów uzyskane od Starosty Niżańskiego dotyczą odcinka drogi wojewódzkiej nr 878 zlokalizowanego w miejscowości Zarzeczce gm. Nisko, będącej w zarządzie Podkarpackiego Zarządu Dróg. Pomiary przeprowadzono w 2 punktach pomiarowych w miesiącu lutym 2024 r. W trakcie badań prowadzono pomiary równoważnego poziomu dźwięku dla pory dnia i nocy[9]. Wyniki pomiarów z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych, zestawiono w tabeli nr 5.

Tab.5. Wyniki pomiarów poziomów hałasu drogowego na terenie powiatu niżańskiego w roku 2024 - droga wojewódzka 878 [źródło: baza eHałas-P]

Nazwa odcinka	Nazwa punktu pomiarowego	Współrzędne geograficzne	Czas odniesienia	Data pomiaru	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory nocy [dB]	Przekroczenie [dB]	Przedział niepewności U95 lub U95+ U95- [dB]
Zarzeczce, ul. Lubelska DW 878 Podkarpacki Zarząd Dróg Wojewódzkich	PDH 1 Zarzeczce ul. Lubelska 29	22,226361 50,543750	Dzień 16h	2024-02-15	67,5	65,0	-	2,5	1,2
			Noc 8h	2024-02-15	60,5	-	56,0	4,5	1,2
	PDH 2 Zarzeczce ul. Lubelska 38	22,229333 50,548667	Dzień 16h	2024-02-15	65,8	65,0	-	0,8	1,2
			Noc 8h	2024-02-15	58,8	-	56,0	2,8	1,2

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów wykazała naruszenia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zarówno w porze dnia jak i nocy. Przekroczenia dla pory dnia mieściły się w przedziale od 0,8 dB do 2,5 dB, a dla pory nocy od 2,8 dB do 4,5 dB.

4. OCENA POZIOMÓW PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH

W 2024 roku w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na terenie powiatu niżańskiego badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku wykonano na terenie miejscowości: Nisko (2 punkty), Nowy Nart (gm. Jeżowe) i Ulanów (gm. Ulanów).

Pomiary wykonane zostały zgodnie z obowiązującą metodyką pomiarową, dotyczącą prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku[10]. Wyniki pomiarów z dokładną lokalizacją punktów pomiarowych, zestawiono w tabeli nr 6.

Tab.6. Wyniki pomiaru poziomu pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie powiatu niżańskiego w 2024 roku [źródło: wyniki badań PMS]

Lp.	Adres	Współrzędne punktu pomiarowego		Wyniki pomiarów poziomów PEM - składowa elektryczna E [V/m]	Niepewność pomiaru [V/m]
		Szerokość geograficzna (N)	Długość geograficzna (E)		
Rok badań 2024					
1	Nisko, ul. Kolejowa	50,514497	22,141189	2,01	1,29
2	Nisko, ul. Sandomierska	50,519119	22,139394	0,34	0,22
3	Nowy Nart, gm. Jeżowe	50,350864	22,016285	0,99	0,63
4	Ulanów, gm. Ulanów	50,490172	22,268475	1,16	0,74

* <0,3 [V/m] – dolny próg czułości sondy

Poziom dopuszczalny dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności, dla częstotliwości objętych monitoringiem, tj. 80 MHz - 40 GHz, wynosi 28 V/m (składowa elektryczna)[11].

Analiza wyników przeprowadzonych pomiarów na terenie powiatu niżańskiego nie wykazała przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku.

BIBLIOGRAFIA

- [1] Zakład Modelowania Atmosfery i Klimatu Instytutu Ochrony Środowiska - Państwowego Instytutu Badawczego: Wyniki modelowania stężeń PM₁₀, PM_{2,5}, SO₂, NO₂, B(a)P, O₃ na potrzeby rocznej oceny jakości powietrza dla roku 2024.
- [2] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z 2021 r. poz. 845).
- [3] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960).
- [4] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1475).
- [5] Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. z 2023 r. poz. 300).
- [6] Ministerstwo Infrastruktury: „Przegląd istotnych problemów gospodarki wodnej dla obszarów dorzeczy” (Warszawa, 2021).
- [7] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.).
- [8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112).
- [9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów poziomów substancji lub energii w środowisku przez zarządzającego drogą, linią kolejową, linią tramwajową, lotniskiem lub portem. (Dz.U. z 2011 r. Nr 140, poz. 824 z późn. zm.).
- [10] Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2020 r. poz. 2311).
- [11] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. z 2019 r. poz. 2448).
- [12] Inspekcja Ochrony Środowiska: Wyniki badań i ocen prowadzonych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.